

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

ΘΕΩΡΙΑ ΓΛΩΣΣΑΣ Α ΛΥΚΕΙΟΥ

→ Η περίληψη δεν είναι παρά τα βασικά σημεία ενός κειμένου χωρίς τις λεπτομέρειες. Δεν χρειάζεται να πούμε την γνώμη μας για να μην επηρεάσουμε τους άλλους που πρόκειται να την διαβάσουν.

→ Όταν γράφουμε περίληψη μας βοηθάει να κατανοήσουμε καλύτερα το κείμενο και να μάθουμε να διακρίνουμε τις πιο σημαντικές πληροφορίες από τα μη ουσιώδη.

Υπάρχουν 3 ειδών περιλήψεις

Η εκτενής

- που στηρίζεται στο κεντρικό νόημα του κειμένου, περιλαμβάνει τους πλαγιότιτλους των παραγράφων και τις σημαντικές τους λεπτομέρειες

Η συνοπτική

- που στηρίζεται στο κεντρικό νόημα και στους πλαγιότιτλους των παραγραφών

Η πολύ σύντομη

- που στηρίζεται στο κεντρικό νόημα και στους πλαγιότιτλους των ευρύτερων ενοτήτων

Γενικές οδηγίες για μια επιτυχημένη περίληψη

Στάδιο 1°

Διαβάζω προσεκτικά όλο το κείμενο και εντοπίζω το νοηματικό κέντρο του, δηλαδή την κεντρική ιδέα.

Στάδιο 2°

Διαβάζω παράγραφο-παράγραφο και εντοπίζω τις λέξεις κλειδιά αλλά και τις διαρθρωτικές λέξεις. Στην συνέχεια σκέφτομαι έναν πλαγιότιτλο. Θα μας βοηθήσει πολύ η θεματική περίοδος στην οποία υπάρχει η βασική ιδέα του συγγραφέα (αλλά όχι πάντα).

Στάδιο 3°

Τώρα ήρθε η στιγμή να γράψουμε την περίληψη μας!

Ξεκινάμε γράφοντας την βασική ιδέα του κειμένου. Μπορούμε να επιλέξουμε είτε την ενεργητική σύνταξη(ο συγγραφέας ισχυρίζεται...) .

→ Στην περίπτωση αυτή χρησιμοποιούμε τις λέξεις:

ο συγγραφέας τονίζει, υποστηρίζει, επισημαίνει, συμπεραίνει και ακολουθούμε την συλλογιστική πορεία του κειμένου με βάση τις διαρθρωτικές λέξεις που έχουμε υπογραμμίσει

είτε την παθητική σύνταξη(το κείμενο αυτό αναφέρεται σε..) και χρησιμοποιούμε λέξεις όπως υπογραμμίζεται, τονίζεται, επισημαίνεται, αναφέρεται.

ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

- + Δεν γράφουμε δικές μας ιδέες
- + Επιλέγουμε το γ' πρόσωπο
- + Δεν αντιγράφουμε τις λέξεις που χρησιμοποιεί ο συγγραφέας αλλά προσπαθούμε να αξιοποιήσουμε τα συνώνυμα
- + Η περίληψη μας χαρακτηρίζεται από συνοχή και συνεκτικότητα
- + Ακολουθούμε βασικές τεχνικές πύκνωσης:

→ Αντικατάσταση πολλών στοιχείων με την κατηγορία στην οποία ανήκουν:

Η ζωγραφική, η γλυπτική, το θέατρο, η μουσική→οι τέχνες

Η φυσική, τα μαθηματικά, η γλώσσα→τα μαθήματα

→ Αντικατάσταση δευτερευουσών προτάσεων με μετοχές

Αφού δημιουργήσουμε→δημιουργώντας

→ Αντικατάσταση φράσης με λέξη: οι άνθρωποι που έχουν φοβίες→οι φοβισμένοι άνθρωποι

→ Αφαιρούμε ονοματικούς προσδιορισμούς (επίθετα, μετοχές)

ΑΠΟΦΕΥΓΟΥΜΕ ΟΣΟ ΜΠΟΡΟΥΜΕ ΤΙΣ ΕΠΑΝΑΛΗΨΕΙΣ

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

Το βιβλίο σφυρηλατεί το αίσθημα της ελευθερίας

Η υποτίμηση
της
σπουδαιότη
τας του
βιβλίου

1. Το βιβλίο, αναμφίβολα αποτελεί αστείρευτη πηγή γνώσης. Είναι ο κινητήριος μοχλός στη διαδικασία της εκπαίδευσης μέσα στον σχολικό χώρο. Τα βιβλία, καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα αποδελτιωμένων γνώσεων, που έχουν σχέση με κάθε τομέα του επιστητού. Όμως, απ' ό,τι φαίνεται, η αξία του έχει υποβαθμιστεί, τόσο απ' τον ώριμο άνθρωπο, όσο κι απ' τον μαθητόκοσμο. Το φαινόμενο που παρατηρείται τις τελευταίες ημέρες του σχολικού έτους, όπου οι μαθητές κυριολεκτικά «κατακρεουργούν» τα βιβλία τους, μετατρέποντας τα προαύλια των σχολείων σε αλάνες με σκουπιδόχαρτα, πρέπει να μας προβληματίσει όλους. Το πρόβλημα είναι πολύ σοβαρό και φανερώνει πως κάπου στο κοινωνικό-εκπαιδευτικό σύστημα υπάρχουν «στεγανά», που ωθούν «βάνδαλη» συμπεριφορά. σ' αυτή τη

2. Εξετάζοντας βαθύτερα την όλη κατάσταση, μπορούμε να εντοπίσουμε μερικές αιτίες, που εξηγούν αυτή τη συμπεριφορά. , που πηγαιίνει στο σχολείο «επειδή έτσι συμβαίνει μ' όλα τα παιδιά της ηλικίας του». Δεν το πείθουν οι μεγαλύτεροι, οι υπεύθυνοι για την αγωγή του, ότι έχει και μυαλό που πρέπει να το καλλιεργήσει, για να γίνει σωστός άνθρωπος. Έτσι το μικρό παιδί, ο μετέπειτα νεαρός έφηβος, δε συνειδητοποιεί την αξία της μόρφωσης στη διαδικασία της ζωής. Έτσι η εκπαίδευση, που κατακτιέται κατά κύριο λόγο μέσα απ' το βιβλίο, θεωρείται «αναγκαίο κακό», που σημαίνει καταπίεση και όχι ύψιστη πράξη ελευθερίας.

Οι
βαθύτεροι
λόγοι της
απομάκρυνσ
ης του
παιδιού από
το βιβλίο

3. Συχνά ο δάσκαλος θεωρείται απ' τους μαθητές «κρατούσα κοινωνική» αρχή, και τίθεται πρόβλημα επικοινωνίας ανάμεσα τους. Ο μαθητής ενδόμυχα τον φοβάται και δεν αφήνεται ελεύθερα στην καθοδήγηση του. Επειδή τον θεωρεί καταπιεστή της ελευθερίας του, κρατάει απόσταση απ' αυτόν, κάποτε γίνεται επιθετικός ή αντιδραστικός στις οποιεσδήποτε παροτρύνσεις που γίνονται απ' το δάσκαλο. Σ' αυτή τη φάση δημιουργείται ένα τεράστιο χάσμα, με αποτέλεσμα η νεανική ψυχή να φθείρεται σε μικροσυγκρούσεις και ανταγωνισμούς που έχουν σοβαρό κόστος στη μελλοντική εξέλιξη του νέου.

Οι επιπτώσεις των συγκρούσεων ανάμεσα στους εκπαιδευτικούς και τους μαθητές

4. Το πρόβλημα διογκώνεται και απ' τη νοοτροπία της κοινωνίας μας, ότι τα βιβλία παρέχουν τη γνώση και ότι η γνώση εξασφαλίζει σπουδαία επαγγελματική κατοχύρωση. Αυτή η άποψη, δεν ενθαρρύνει την αγάπη γι' αυτή καθαυτή τη γνώση, σαν στοιχείο αναγκαιότατο για την ανάπτυξη της προσωπικότητας και την ολοκλήρωση του χαρακτήρα, αλλά δίνει κίνητρα για τη «χρησιμοθηρία» της μ' οποιοδήποτε κόστος για τον νεαρό έφηβο. Φυσικό επακόλουθο είναι, η ψυχική καταπίεση και το άγχος να δημιουργούν σύγχυση στην τρυφερή νεανική ψυχή. Οι μαθητές εξαιτίας της ανωριμότητας της ηλικίας, δεν μπορούν να καταλάβουν τις πραγματικές αιτίες που τους απωθούν απ' τη γνώση και ξεσπούν στα βιβλία, στους ανυπεράσπιστους φίλους μιας ολόκληρης χρονιάς.

Η άποψη της κοινωνίας που συνδέει γνώση με επαγγελματική αποκατάσταση προκαλεί δυσαρέσκεια στους νέους για το βιβλίο

Η
καλλιέργ
εια της
πνευματι
κότητας
θα
οδηγήσει
στην
αγάπη
για το
βιβλίο

5. Γενικότερα, η έλλειψη της αγάπης για γνώση απ' την πλευρά του μαθητή, οφείλεται στη βαθιά έλλειψη πνευματικότητας της εποχής μας και στην αλλοτρίωση της ανθρώπινης ύπαρξης. Το πρόβλημα μπορεί να λυθεί μόνο αν γίνει μια ανθρωπιστική στροφή στον τρόπο ζωής του σύγχρονου ανθρώπου. Αν ο μαθητής δηλαδή καταλάβει ότι η μόρφωση είναι αναγκαία για την ανάπτυξη του μυαλού του, όσο η τροφή για το σώμα του, θα αγαπήσει τη γνώση, θα εκτιμήσει την πολύτιμη προσφορά του βιβλίου, οπότε θα το σέβεται και θα πάψει να το καταστρέφει.

6. Όλοι οι άνθρωποι που είναι υπεύθυνοι για την αγωγή του παιδιού, κυριότερα οι γονείς, οι δάσκαλοι και οι αρμόδιοι κρατικοί φορείς, μπορούν - και επιβάλλεται - να επηρεάσουν σημαντικά τη διάθεση του νέου για έρευνα και μελέτη του κόσμου, μέσα απ' το περιεχόμενο του βιβλίου και να δώσουν οι ίδιοι κίνητρα για διάβασμα. Πρέπει οι νέοι άνθρωποι να καταλάβουν ότι το βιβλίο βγάζει το άτομο απ' τα σκοτάδια της αμάθειας, ανοίγει δρόμους στη ζωή σίγουρους και ασφαλείς και σφυρηλατεί. Επίσης είναι αναγκαίο να συνειδητοποιήσουν ότι τα βιβλία καταστρέφονται, επειδή θεωρούνται επικίνδυνα, μόνο από τα ολοκληρωτικά καθεστώτα (Χιτλερική Γερμανία), και ότι συμπεριφέρονται φασιστικά όταν τα καταστρέφουν ενώ ζουν σε μια ελεύθερη χώρα με πλούσια πνευματική κληρονομιά, που οφείλουν να συνεχίσουν με αγάπη, «υπομονή και περηφάνεια». πολύτιμο

Γιάννα Κουτρομάνου , 19 Ιουλίου 1987

Το σχολείο
και η οικογένεια του
παιδιού χρειάζεται να
καλλιεργήσουν την αξία
της μάθησης στο παιδί

→ Τώρα ήρθε η ώρα να γράψουμε την περί
χρησιμοποιώντας τους πλαγιότιτλους!

Το κείμενο αυτό αναφέρεται στην σπουδαιότητα του βιβλίου αλλά και στις επιπτώσεις που φέρει η υποτίμηση της. Αρχικά υπογραμμίζεται ότι παρ' όλα τα ποικίλα οφέλη που φέρει η ανάγνωση βιβλίων τα παιδιά απομακρύνονται από αυτή. Το γεγονός αυτό σε συνδυασμό με τις συγκρούσεις ανάμεσα σε εκπαιδευτικούς και σε γονείς οδηγούν τα παιδιά στην απομάκρυνση από το μάθημα. Έπειτα η άποψη της κοινωνίας που συνδέει την γνώση με την επαγγελματική αποκατάσταση οδηγεί τους νέους σε δυσαρέσκεια απέναντι σε οτιδήποτε σχετίζεται με τα βιβλία. Επιπλέον τονίζεται πως η καλλιέργεια της πνευματικότητας θα σταματήσει την συνεχή υποβάθμιση των βιβλίων. Τέλος, συμπεραίνεται ότι το σχολείο και η οικογένεια του παιδιού χρειάζεται να καλλιεργήσουν την αξία της μάθησης στο παιδί ώστε να οδηγηθεί στην ελευθερία και στην διατήρηση της πολιτισμικής του κληρονομιάς.

→ Στην περίληψη αυτή επιλέξαμε την παθητική σύνταξη και χρησιμοποιήσαμε τους πλαγιότιτλους εμπλουτίζοντας τους με βασικά στοιχεία από το κείμενο. Αντικαταστήσαμε τις λέξεις κλειδιά με συνώνυμες τους ώστε να αποφύγουμε να μιμηθούμε το ύφος του συγγραφέα. Τέλος επιλέξαμε τις κατάλληλες διαρθρωτικές λέξεις ακολουθώντας την συλλογιστική πορεία του κειμένου.